

Notitie B&W naar aanleiding van advies Milieuadviesraad

Het Bomenbeleidsplan is ter advisering aangeboden aan de Milieuadviesraad (MAR). In adviesnummer 178 geeft de MAR een advies op het Bomenbeleidsplan.

De MAR is van mening dat het plan een goede zaak is. Het plan biedt namelijk helderheid over hoe de gemeente met het bomenbestand wil omgaan, zowel op het punt van beleid als beheer. Het plan is, op een aantal kleine onderdelen na, een uitstekende handleiding voor het aanleggen en onderhouden van bomenstructuren. Toch vindt de MAR het plan te behoudend; er wordt erg sterk gedacht vanuit het beschermen van het bestaande. Er is weinig ruimte voor flexibiliteit. Ook zijn er nog een aantal onderwerpen waarover de MAR advies geeft. Deze worden hieronder benoemd.

Flexibiliteit

De MAR geeft aan dat dit voor een aantal zaken geldt. Bijvoorbeeld voor lanen die zorgen voor het wegnemen van (zon)licht waardoor bewoners van aangrenzende woningen tijdig verlichting aan moeten doen. Dit komt vooral op plaatsen waar de bomen een kleinere plantafstand kennen dan in het bomenbeleidsplan staat omschreven. In het verleden is de verkeerde soort toegepast. Een ander voorbeeld is bijvoorbeeld de invloed van bomen op de vrije windvang van bomen. Een goede molenbiotoop is nodig om de molen gedurende het jaar voldoende te laten draaien. De molenbiotoop van de Korenschoof in Noordlaren en De Hoop in Haren heeft te veel beplanting waardoor het functioneren negatief wordt beïnvloedt. De klachtenlijst in paragraaf 4.8 is dan ook niet compleet als het gaat om potentiële klachten, maar ook zijn er onvoldoende oplossingen aangedragen. Inventariseer de huidige klachten en gebruik deze als input voor het opmaken van de potentiële problemen en de daarbij horende oplossingsrichtingen.

Wij zijn van mening dat een te grote mate van flexibiliteit ten koste kan gaan van het te behalen doel: het realiseren van een duurzaam bomenbestand. Het kiezen voor een duurzaam bomenbestand brengt een aantal gevolgen met zich mee. Het op de juiste manier investeren in nieuwe beplanting is één gevolg. Ook voorzichtig omgaan met de huidige bomen is een gevolg. Aanwezige bomen hebben namelijk een zeer grote bijdrage binnen het bereiken van het duurzame bomenbestand. Het weghalen van bomen betekent dat er een stuk kapitaal (uitgaven die zijn gedaan om de boom volwassen te laten worden, maar de (economische) waarde die een boom vervult) vernietigt wordt. Op deze wijze omgaan met bomen komt niet overeen met de doelstelling duurzaam met de bomen om te gaan. Het uitgaan van het behoud van de boom betekent niet dat er niets met klachten van bijvoorbeeld bewoners wordt gedaan. Er zijn namelijk nog zoveel meer opties dan het kappen van bomen wanneer deze voor overlast zorgen. Daarnaast kunnen er altijd zeer specifieke gevallen zijn van overlast die niet in het beleidsplan zijn opgenomen, zoals de door de MAR genoemde molenbiotoop. Wanneer er zich specifieke gevallen voor doen dan kunnen wij hierover alsnog een besluit over nemen. Deze specifieke gevallen zijn daarmee de uitzonderingen die de regel bevestigt.

Doorzetten structuur Lageweg

De MAR vindt het ongewenst de bomenstructuur aan de Lageweg ten zuiden van Noordlaren door te zetten. Het open stuk maakt het aantrekkelijk en zorgt voor variatie in het wegbeeld. Te strak vasthouden aan structuur levert uiteindelijk een saai beeld. Variatie is volgens de MAR gewenst.

Het gaat om het doorzetten van de huidige laan van de Lageweg in de gemeente Haren naar de Noordlaarderweg in de gemeente Tynaarlo. Het is de wens om deze laan door te zetten op het grondgebied van Tynaarlo. Dit is ook al aangegeven in het Landschapsontwikkelingsplan uit 2003. Het betreft hier een oude verbindingsweg die door middel van boombeplanting continue lijnen zijn, in ruimte en tijd; essentieel voor het landschap van de Hondsrug. Met het opstellen van het bomenbeleidsplan hebben wij het doortrekken van de laanbeplanting in Tynaarlo opnieuw als wens opgenomen.

Aantal kleine opmerkingen

1. In paragraaf 4.1.6 wordt gesproken over een levensspannen van 80 jaar. Dit is vrij kort. Voor een eik is een paar honderd jaar normaal.

In paragraaf 2.1 is aangegeven dat bomen in het stedelijke gebied moeilijk kunnen uitgroeien tot volle wasdom vanwege de steeds veranderende omgeving. De gemiddelde leeftijd van een boom in de stedelijke omgeving in Nederland ligt nu op ongeveer 30 jaar. Dit komt onder andere doordat het vervangen van een boom die in een ontwikkeling in de weg staat te makkelijker is dan de boom te behouden. Bomen zullen dan echter nooit de volwassen fase bereiken. In de volwassen fase vervult de boom echter maximaal zijn functie. Bomen die gezond volwassen (duurzame soorten 80 jaar, snelgroeiende soorten 50 jaar) worden zijn ook het meest kostenefficiënt wat betreft aanleg en onderhoud. Daarom vinden wij dat een boom in het stedelijk gebied ook 80 jaar oud moet kunnen worden. Dat is het uitgangspunt binnen het beleidsplan. En er zullen bomen bij de juiste inrichting van groeiplaats en beheer ouder worden dan 80 jaar.

2. Het beschermen van bomen in gras door middel van paaltjes zoals is aangegeven in paragraaf 5.2.7 is onvoldoende. Bosmaaien beschadigt de stam van jonge bomen waardoor deze snel of andere op oudere leeftijd zullen uitvallen.

Naast het plaatsen van palen is het ook mogelijk een kleine korf te plaatsen rondom de stamvoet van de boom dat beschadiging moet tegen gaan. Tevens staat in paragraaf 5.2.7 dat binnen de omschrijving van (uit te besteden) werkzaamheden aandacht geschonken kan worden aan het tegen gaan van beschadigingen, bijvoorbeeld van boeteclausules. Het selecteren van een aannemer op basis van een keurmerk of certificering kan bijdragen aan het afnemen van schade aan bomen. Met de benoemde maatregelen in het bomenbeleidsplan denken wij voldoende bescherming te bewerkstelligen. Het is volgens ons echter niet uit te sluiten dat er geen schade wordt aangericht aan bomen, bijvoorbeeld door uit te voeren maaiwerkzaamheden.

3. Paragraaf 5.3 gaat over bomen van de eerste grootte. Dit begrip heeft van de MAR meer uitleg. Een verwijzing naar bijlage 5 is op zijn plaats. Het uitbreiden van de tabel met gemiddelde levensverwachting en hun volwassen afmetingen is het advies.

Ambtelijke reactie:

In de bijlage met begripsomschrijvingen voegen wij een toelichting toe over dit begrip en de hieraan gerelateerde begrippen 'tweede grootte' en 'derde grootte'. Tevens zullen wij in de tabel van bijlage 5 de afmetingen per soort boom in de volwassen fase aangeven, ook al is er voldoende literatuur voor handen waar dit is te raadplegen.

Het toevoegen van een gemiddelde levensverwachting is niet noodzakelijk. We hanteren het principe dat een boom de volwassen fase moet bereiken. Voor snelgroeiende soorten betekent dit een leeftijd van 50 jaar, voor een meer duurzame soort is dan de leeftijd van 80 het gemiddelde.

4. De maten zoals weergegeven in tabel op bladzijde 49 zijn soms aan de krappe kant. Een volwassen beuk kan een kroondiameter van 30 meter behalen en zou volgens het schema niet worden toegepast omdat deze meer ruimte behoeft.

Ambtelijke reactie:

Een beuk met een kroondiameter van 30 meter is zeer uitzonderlijk. De gemiddelde diameter van een beuk is ongeveer 20 meter. Deze maat komt overeen met de maat die weergegeven in de tabel van bladzijde 49, namelijk. De afstand van de boom tot aan gebouw voor een boom van de 1^e grootte bedraagt 10 meter of meer. Deze 10 meter komt over een met de straal van de kroon van een beuk.

5. De MAR bepleit de in het rapport gebruikte afkortingen in de bijlage te verklaren.

Ambtelijke reactie:

De gebruikte afkortingen voegen we toe in bijlage 10.